

**Grup municipal MÉS per Porreres. Domicili: plaça de la Vila, 17,
07260, Porreres. NIF: V56153745**

Moció que presenten els representants de MÉS a l'Ajuntament de Porreres per la senyalització, dignificació i protecció de la zona de fosses comunes de la repressió feixista durant la Guerra Civil del cementiri municipal de Porreres i per la instal·lació de les pedres de la memòria.

Fets

1. La Llei 10/2016, de 13 de juny, per a la recuperació de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme preveu, a més de la localització i la identificació de les persones desaparegudes violentament per raons d'ideologia, polítiques i religioses, durant la Guerra Civil i la dictadura franquista a les Illes Balears, la seva exhumació, recuperació i la identificació de les restes, així com també la senyalització i la preservació de les fosses de la Guerra Civil i de la dictadura franquista en col·laboració amb els ajuntaments i els consells insulars.
2. Segons marca la Llei, el procés de senyalització i preservació de les fosses s'ha de dur terme un cop s'hagin realitzat els treballs de localització i exhumació de les fosses. A més, el Govern ha d'instar els consells insulars competents a iniciar l'expedient de declaració de les fosses com a béns d'interès cultural o béns catalogats segons les circumstàncies de cada fossa en el termini que estableix aquesta Llei. Els ajuntaments afectats necessàriament han de col·laborar amb el Govern i els consells insulars i han de facilitar la informació necessària per a la seva protecció d'acord amb la Llei 12/1998, del patrimoni històric de les Illes Balears.
3. Els mesos de novembre de 2016 i febrer de 2021 es varen dur a terme els treballs d'exhumació de les fosses situades a l'interior del cementiri municipal de Porreres. Una vegada finalitzaren els treballs d'obertura de la fossa, en què es varen exhumar 114 cossos de víctimes de la repressió, es va dur a terme l'anàlisi dels cossos trobats i, finalment, la inhumació i retorn de les restes identificades a les famílies. A partir d'aquest fet es pot iniciar el procés de senyalització i preservació de les fosses de Porreres, una passa més que necessària en el camí de la preservació, el reconeixement i la difusió de la memòria de les víctimes del feixisme exhumades al cementiri municipal de Porreres.

4. En aquest sentit, la Llei 2/2018, de 13 d'abril, del Govern de les Illes Balears de memòria i reconeixements democràtics de les Illes Balears, té per objecte el reconeixement i la garantia dels drets a la reparació, a la veritat i a la justícia de totes les víctimes (homes i dones) de la Guerra Civil i la dictadura franquista. Un dels reconeixements establerts són les pedres de la Memòria (*Stolpersteine*) que s'instal·len per recordar les víctimes del nazisme i de la repressió feixista de la Guerra Civil i el franquisme.

5. Dia 17 de desembre de 2018 es va col·locar la primera pedra al nostre poble, en record del darrer batle de la II República de Porreres, Climent Garau Juan. Fou la primera de les vint que es varen col·locar a Mallorca que recorden les víctimes de la repressió feixista que es va exercir en el transcurs de la Guerra Civil.

6. En data 27 d'abril de 2022, la Direcció General de Memòria Democràtica del Govern de les Illes Balears va remetre un ofici a tots els ajuntaments de les Illes Balears perquè, els que hi estiguessin interessats poguessin sol·licitar noves pedres de la Memòria. Una petició que es va fer extensiva a familiars interessats. Aquesta petició fou traslladada a la Comissió de Memòria Històrica de l'Ajuntament de Porreres, que va decidir el següent:

“Atès que el passat mes de desembre de 2018 es va posar una pedra Stolpersteine davant l'edifici de l'antiga Casa Consistorial que recorda la persona del darrer batle de la II República de Porreres, Sr. Climent Garau Juan i que el ple de l'Ajuntament de Porreres en sessió ordinària de dia 27 de setembre de 2021 va aprovar el canvi de nom del CEIP Escola Nova pel de CEIP Climent Serra Servera, que recorda el mestre d'obres que havia de construir un nou centre escolar l'any 1936 i que amb el començament de la Guerra Civil fou assassinat, proposam sol·licitar a la Direcció General de Memòria Democràtica del Govern de les Illes Balears una pedra de la memòria per a tots els regidors que formaven el darrer Consistori Municipal de la II República. Aquestes persones són: Miquel Ximelis Bisquerra Cotó, Jordi Llaneras Llull de Can Ferrer, Sebastià Ferrà Xamena Carraixet, Andreu Amengual Barceló Amengual, Rafel Sampol Cerdà Pastor Paula i Miquel Julià Nicolau Pa. A més de sol·licitar-ne una per a Bartomeu Vaquer Julià Picarola qui fou el dipositari de fons municipal. Totes aquestes persones foren assassinades durant la Guerra Civil espanyola i són mereixedors d'aquest reconeixement”.

7. La comissió també va decidir que les pedres, en cas que la Direcció General de Memòria Democràtica consideràs aprovar la sol·licitud, s'havien de posar davant la façana principal de l'actual Ajuntament de Porreres. La proposta fou aprovada per majoria absoluta de 10 vots a favor (6 El Pi, 3 MÉS per Porreres, 1 PSOE) i 3 en contra (PP) en el ple ordinari de l'Ajuntament de Porreres de dia 25 de juliol de 2022, amb els acords següents:

“Primer: Sol·licitar a la Comissió de Memòria i Reconeixements Democràtics que s'inclougui al llistat de les properes pedres de la memòria els noms de les persones esmentades que formaven el consistori el 1936.

Segon. Remetre aquest acord a la Comissió de Memòria i Reconeixements Democràtics abans del 31 de juliol de 2022.”

8. Dia 23 de juny de 2023, la Comissió tècnica de Memòria i Reconeixements Democràtics del Govern va acordar aprovar que la Direcció General de Memòria Democràtica iniciàs els tràmits per tal d'encarregar les pedres de la memòria que ja tenien la informació completa, ja sigui per les aportacions dels familiars o de les mateixes entitats locals. Aquesta petició tenia una partida reservada per a la tramitació de la petició de noves *Stolpersteine* i *Remembrance Stones*, inclosa en els pressupostos del 2023. Entre les sol·licituds aprovades hi trobam la realitzada per la Comissió de Memòria Històrica de l'Ajuntament de Porreres. L'acord de la Comissió de Memòria i Reconeixements Democràtics fou enviat a l'Ajuntament el 6 de juliol de 2023.

9. Per altra banda, durant l'anterior i la present legislatures, el partit polític d'extrema dreta VOX ha reivindicat en diverses ocasions, i trencant el consens existent, la derogació de la Llei de Memòria i Reconeixement Democràtics, en considerar-la una llei que només reconeix una part de les víctimes de la Guerra Civil i la Dictadura Franquista. Són nombroses les entitats, partits, sindicats i personalitats de la societat civil que s'han oposat a la derogació plantejada per VOX, al·legant que aquesta llei es va aconseguir mitjançant el consens polític i que sorgí de la necessitat de reconèixer a les víctimes que mai havien tengut un reconeixement oficial per part de les institucions autonòmiques de les Illes Balears. El nostre grup considera que és una llei que contribueix a la convivència democràtica i a la reparació d'una part dels danys que va provocar la Guerra i la Dictadura.

Per tot això, propòs al Ple municipal els acords següents:

Primer. L'Ajuntament de Porreres s'oposa a la derogació de la Llei de Memòria i Reconeixement Democràtics de les Illes Balears, proposada per VOX durant la present legislatura, i mostra el seu compromís perquè la recuperació i difusió de la memòria democràtica segueixi sent un element de progrés dins la nostra societat, així com una inspiració contra els discursos feixistes.

Segon. L'Ajuntament de Porreres insta el Govern de les Illes Balears a finalitzar els tràmits per a la col·locació de les pedres de la Memòria, tal com es va acordar en el ple municipal del 25 de juliol de 2022 i aprovades també per la Comissió tècnica de Memòria i Reconeixements Democràtics del Govern en data 23 de juny de 2023, i es compromet a col·laborar-hi per tal de fer-ho possible.

Tercer. L'Ajuntament de Porreres insta el Govern de les Illes Balears a iniciar els tràmits per a la senyalització i la preservació de les fosses situades a l'interior del cementiri municipal de Porreres, i es compromet a col·laborar-hi per tal de fer-ho possible.

Quart. L'Ajuntament de Porreres es compromet a dur a terme les actuacions previstes als punts segon i tercer d'aquests acords, en el cas que el Govern de les Illes Balears no les dugui a terme en el termini d'un any d'ençà de l'aprovació d'aquesta moció.

Porreres, en data de la signatura electrònica.

Sebastià Lliteres Lliteres

Portaveu del grup municipal de MÉS per Porreres